

Latwērfchu Amīšs.

57. gadagājums.

Nr. 11.

Drešchdeenā, 15. (27.) Merz.

1878.

Redakteera adrese: Pastor Sakranowicz, Lutringen pr. Frauenburg, Kurland. — Għpēbzija Westborn f. (Mēber) grabmatu bodē Jelgavā.

Rahditājs: No Turkeem. Wisjannafahs sīnas. Dāschadas sīnas. Par dejetimū nandū. Zī seemēlu dīshwes. Weentuls klusimā. Abilda. Sabibas un pretšchu tīrgus. Stādīnāschanas.

No Turkeem.

Generalis Ignatjews un Turku karaministers Reufs Pascha 2. Merz pehpūsdeenās nonēsa to no Sultana parakšitu meera-kontrakti Pēhterburgā. 26. Februar wini bij no Konstantinopēles īsbraukšchi un zetortā deenā bij jau Pēhterburgā. Kamehr nu wehl nebij īsfludināhts, kas wišs tur kontraktē stahw, tī ilgi leelahs šaraktīschanahs šarp walstihm greefahs wišwairat gar to kongresa leetu. Englante wišfadi grib, lai kongresam leel preefšā wīsu to jaino kontrakti, ka war punkti pehž punktē zauri nēmt un redseht, waj tohs nolihkumus zita Ēropa war pazeest. Un ja Kreewija leedsahs wīsu kontrakti doht apspreešanā, tad Englante gribēja wišpīms 2 punktēšew apdrohschinātees, pīms to apfohlahs uš kongresu eēt. Bet Gortšakows ari uš to it šmalīki atbildejīs, ka wišsch ari nēweenu punkti nēwar un negrib eepreefšchu noteikt. Ne Kreewija, ne Englante nēwarohht nospreest, kura no punktehm ir par eiropēifku šauzama jeb nēšauzama. Tur wajagohht papreefšchu wišam kongresam kōhpā nospreest, kuras pahgrobhijumus Turku leetā wišsch par eiropēifšahm eestata, tohs tad Kreewija preefšch rewīdeereschanās līkšohht preefšchā. Englantei tas nebij pa prahtam, bet tomēhr nebij tuhdaļ ko uš to atbildeht, jo katram, kas negrib, ir brihw no kongresa atlahptees; ar bālsu wairumu tur nēweenu ne uš ko nēspeedīhs. — Englante pastarpam šawus kara-fugus ir tuwak pee Galipoles šawillkūš. Kad ne wairat tad warbuht īrahdīhs šawu waru ar to, ka preefšch šawās drohschības panemahs ar waru šahdu no Turku šalahm, warbuht Wīlīeni, lai tai tur buhtu Melnahs juhras tuwumā šahda fuga štazione. Ja Englante nēmtu šawā rohtā Dardanelūs, tad gan Kreewija wišfadi šew Bosporu patūresees. — Pastarpam Kreewi, gan ar Sultana šīnu, ir 11. Merz tuwak pee Konstantinopēles peegahjūšchi un Turku pulwera šabricki Wātli un zītōš zemōš nofehdušchi, waj nu uš mahjahm nahldami waj zitu ko wehl nogaididami.

Reelfīrtīs nebij wehl pee Sultana zemā nobrauzīs. Gan jau wišs norunāhts, kā un kur šatīkseeš, bet Sultans efoht wehl šašlimīs. Zeramš, ka tahs eefnās drihs pahrees.

— 7. Merz rakšija no Berlīnes tā: Leelais kongress Berlīne gan šahfšees ap 21. Merz. Ta šarpība šarp Englanti, kas peeprafā, lai wīsu Štefanēš kontrakti kongresam zel preefšchā un šarp Kreewiju, kas to ne par ko negrib darīht, šcho šarpību, kā dšird, gribohht tā īlīhdīnāht, ka preefšch īhštā kongresa notūreseohht māsu preefšch-kongresu, kur šanahkūšchē waldivās kungi lai eepreefšchu klusu šawā šarpā pahruna wīsu Štefanēš kontrakti un noruna, šahdas punkteš lai zel īštajam kongresam preefšchā. Uš tam Kreewija gan nēpretofees un ari Englantes wahrds īlīkšees tā it kā klaušīhts, Englantei masa šerība, Ausrīju līhdī uš to peedabuht, lai zelahs pret Kreewiju.

Un ja Englante paleef weena, tad tā īhstu šaru nēwar nēšadai weš; wīna waretu tīkai zaur blukeereschanu Kreewijas andeli no Melnahs juhras trauchte; tur Englantei preefšch tam buhtu fugu deewšgan pee rohtās; bet šahda andeles trauchtešana šahpetu Englantei pašchā ari. Tapēhž tad wišpāhr zere, ka meers wišfadi palīks un jau šīpri no tam runa, kad un kā Kreewu Keisars šcho wāšar atkal brauks uš Ēmfahs awoteem un tur ar Wāhju Keisaru warehs laizīnu kōhpā buht, kā jau zītōš meera laikōš. — Englante tomēhr tura un tura wehl šawus fugus Konstantinopēles tuwumā.

Kreewu gwardi, kā dšird, jau 21. Merz šahpšohht fugōš un nahfšohht mahjās.

Turku karaministers Reufs Pascha, kas bij atbrauzīs to meera-kontrakti muhsu kungam un Keisaram preefšchā zelt. 5. Merz tīka no Keisara pīlī šanemīs. Keisara rati ar 6 šregeem gari aīšjubgti to turp nowēda, kur wišsch palīka wēšelu šūndu. Reufs ir pūšmuhscha wīhr no 45 g., šlaisš no waiga un auguma un weīkš walodā un darīšchānā.

Rumenīja ne māš uš tam nepeelāišchahs, ka Kreewi no wīnās rohbēšchahm ko atškel, negrib ne ko dširdēht no īšmainīšchanas pret Dobrudšchu. Zaur īhpāšchu zirkuleeri Rumenīšas ministerīja zītahm walstihm rakšijūš, ka wīnai tīk ar waru ko warehs atnēmt. Tee 1856. g. derībā wīnai peefšchīrti šemesgabali efoht Donawas kugōšchānai par drohschību un wišai Ēropai par to jaruhpejotees, ka tohs wīnai nē-atnēmt. Dobrudšcha, kas jau šenat pee Maldawas peederejūš, nē-efohht nē-šahda atlīhdīnāschana. Wīna paleef pee tam, ka wīnās rohbēšchi ir nekūšinami.

Greeku šemei tagad uš reīš ir daudš draugi radūšchēes. Englante apnēmahs to aīššahweht un tāpat ari Ausrīja. Abās tagad nošchēlo, ka nau jau šenat no masahs Greeku walstīnās īšaudīnājušchās labi špehžigu, tad nebuhtu tagad tīk kohti jā-šahkōjāhs no špehžīgās Bulgarijas un zītahm Šlahwu tautīkrahm, kas nu kā ehrgli it tuwu Turku maitas tuwumā nofehšch. Bet agrat to Englante māš apdohmaja un šawā andeles šlaudībā preezajāhs, kad tīk Greeku walsti, kas ari uš andeli īseet, apšpeestu. Zīl nu špehs wehl šegtees un šargatees, ta buhs masa leeta.

Turki šakohpj un nošīprina wīšus šeetolšchūnus Bosnījā. Kā dširdams, Šulians buhšohht Osman Paschu tīlīhdīš tad pahrnahšs, tur par kara-wadoni pret Bosnēschu nēmeerneekēem šuhtīht.

Uš Donawas upes pret Tšchernawodu un Sulīnu tā braukšchana wehl ir nedrohscha deht torpedahm, tur šanem Kreewu šafmani palīhgā.

Pee šahm armījas dalahm, kas šahw wīnāpūš Balkāna, grabmatas un zīti šuhtijumi tagad nē-eet ar kugeem turp. Kas grabmatas turp laīsch, lai rakša uš adreseš „Bz Abkeryomyw apmīo“ un ušdoht to regimenti, to rohtu un wahrdū, pee ka šuhta, un bes tam lai wehl ušrakšta ar gāišchu rakšu tohs wahrdūš „3a Barmaw.“ Tad šuhtijums ees tāišni turp.

Par meera nosleghshanu Stefanâ weens us Londoni ta rakkstijis. To nakti us 19. Februar Stefanâ, tai namâ pee paschas juhrmales, abeji sekretteri zauru nakti sehdeja pee galdeem un rakkstija un rakkstija, ta waretu meera-kontraktis eksemplarüs drihs gatawus dabuht, lai tohs war parakkstiht. Zau rihts ausa un sekretteri pabeiguschi, bet ari peekufusch, pakrita us diwaneem un dauds mas abduseja tur pat widu stary tahm lanitahitchem un rakksti tshupahm, ar to abejas istabas bij peekrautas. Lihds ar deenitu pa wifu Stefanâs zeemu rahdâhs jautra dshwe. Dams-laiwas nahza no Konstantinopeles pa wehstrainu juhrn, jo bij jau padaudsmahths, ta schini deenâ te tiks meers nolihths; ari to bij dshidejusch, ta Kreewu leelstirris noturehs leelu rewiju. Tâ tad skatitaju pulks faradâhs leels. Greeti, Bulgari un Turki un Kreewi staigaja pa eelahn un wisi gaidija pullsteni 2 stam, jo us to laiku bij rewija nolikta. Pullstiens bij jau 1, bij 2; bet leelstirra un wina shtaba sirgi stahweja wehl peekerti un wiss klusu. Wisi manija, ta tabs bij swara pilnas fundas, kur meers waj karsch us swareem grohsijahs. Tê dshrd, ta rewija ix us wehlaku stundu nolikta. Sahla liht, bet laudis stahweja wehl un gaidija. Pullsten 4. leelstirris imahza no sawa nama, kahpa sirgâ un pee kanzelejas nojahsis pee durwihm jautaja: „Waj gataws?“ tad aislehhshoja us to pusi, kur armija stahweja nostahdita. Ihsi wixam patak leelshu nahza rati un generalis Ignatjewis ilahpis nesa leelstirram to simu, ta meera-kontraktis patlaban parakkstia. Us wixahm pusehm atflaneja preeka balis: Leelstirris ar kahdeem 100 ofizeereem nojahja pee karaspehka un rewiju noturejis pasludinaja, ta meers saderehts. Us 20 tuhstotshu mutehm us reis fkanes lihgsnis „urah!“ Tur stahweja us parahdi slawena Preobraschenklas gwardu regimete, kas dauds kauschanâs ta pirma bij gahjust, te stahweja tee karawihri, kas pee siypraka fala us Balkana kalnu galohnehm bij dauds nedelas pawadijusch, bij pa ledaineem tazineem pahf scheem kalneem gahjust un sawus leelohs gabalus ar rohlahm nekusch, tee bij tee paschi, kas ahtrâs marschâs bij Filipopeli atfneegusch un Suleimana spehku isschaidijusch, tee bij tee, kuru duhschiba un isturiba wehstures rullâs paliks eskhmeta. Un wixame pretim stahweja us sintis schahweena tahlu no Turku spehka atlikas sawâ lehgeri, ari wihri, kas bij turejusches ta lauwâs un weenus zeta wahrtus pehz ohtreem ar sawahm asinim fargajusch. Schee abeji spehki stahweja weens ohttram pretim meera-deribas stundâ. Pehz rewijas leelstirris un wisi ziti kahpa no sirgeem un zepures noehmusch metahs zelds us swehtu deewakalposchamu, to preesteri tureja. Tur guleja us zeleem wisi tee kara kungi is senu semehm, kas lihds ar karaspehku bij scho zetu lihdsigahjust. No teem 80 awischi sinas dewejeem, kas Plojetschâ bij pee Kreewu armijas weestahjust, to Stefanâ bij tik 5 atlikusch. Tas bij gan swarigs brhdis. Albas armijas waigu waigâ, krehsta metahs, wehstsch pazeldamees lihds ar juhras wilau schuachtshanu falehjahs ar preesteru baljeem un saldatu dlesmu. Leelâhs Sofijas basnijas tohri un zitu Turku moscheju minareti (tohri) ta leezineefi ehna atspihdeja pahri par juhras lihzi; tahlat pret deenwideem printschu falas ta lahds kalns aigulees preekschâ sedfa Ushjas krashtali un ais schim falahm guleja it ta paslehpusees Englantes flote. Wehl reis faule isschahwa sawus farlanohs starus, apseltodama tahlo kalnu sneegainahs galones un poluda ais kalneem. Armijas rindas ahtrâs sohlds desileereja leelstirram garam. Zau bij itin tumsh, bet leelstirris sehdeja wehl sirgâ un tahlu riheja marschas fohti „trap“ „trap“ un pa wifu gaisu dshideja noshanam zeemu no zeema, tahlat us senu semehm to wehsti, ta asinainais karsch beidsees un meers ix saderehts. Tâ beidsahs 1877—1878. g. karsch.

Englantes karakugi 4. Merz gribeja atwilltees us Jmid ohttu (Ushjas krashtale). Austrija ari metahs stipri rahmaka. To juhras-zetu lectu, kas Englantei wispirms ruhpeja, Kreewija grih pamest pa wejam. Lai paleek, ta Sultans war leegt waj atwehleh tu eebraukt! Sultans tik tur buhs par ehnu. Kreewijas weetneeks Konstantinopelê joprohsam noteiks, kam laut un kam

leegt eebraukt. Tâ Englantei buhs klusu jazeesch un tatschu buhs ohtradi, ne ta wina gribeja. Sultans sawu lepno kugi atfuhitjis us Odesu, lai Osman Pascha ar to brauz mahjâs. Ar 5. Merz saht Turku wangineelus atpatal fuhitht. 40 tuhst. nowedihhs un ikraus Bosnija.

Par Bulgarijas geramo waldineeku daudhina Wahzsemes weetneeku pee Sultana, prinzi von Reufs. Tam Kreewu spehkan, kas Bulgarijâ paliks, buhschoht par komandantu generalis Dondukow-Korjakow.

Serbija zere no Turka tagad peedabuht 120 kwadratjuhdses semes ar kahdi 250 tuhst. eedshwotajeem. Rumeniya peeprafoht Dobrudschu, Widinu, Donawas grihwâs falas un 250 milioni kara maksas.

Zaur Rishinewu 22. Febr. brauz zauri un tur ari Luteru Latw. un Jgaunu saldareem par lechu firde preeku tureja deewakalposchamu Neuland mahjitâs, kas brauz us Bulgariju un Gerschelman mahz, kas paleek Rumeniya.

Sarajewo. Turku waldiba fuhitjusch komishn us Bosnija, lai wifus turenas apzeetnjamus fatarfa, ta atkal derigi us karu. Wixkomandu par turenas Turku armiju dabuhn Osman Pascha, to Sultans ar sawu pascha kugi no Odesas tiks pahwest. Schis wehl Karlowâ, kur beeschi ween tohpâ ar Pesiku Pascha teateru apmelle. Teatera mihlotâs, kahds winsch ix, winsch kahdu deemu teaterâ dshredams, ta naidu sametohht, lai 2 no slawenakeem akteereem schinkibas pasneegm, ari no sawas pufes us to dewa 25 rubl. Ne tik labi klahjahs Suleimanam Pascha, to Konstantinopelê nem teefahht par nepakklauschamu un nebehdibu. No tabs fuhdhibas, ta pret Sultana majesteti buhtu apgrehkwoes, winsch teel atlaifs. Ji Ragujas simo us Wihni, ta Arela un Recheni pilsehtâs Turku karapulki esohht atkal skaidri swehra darbus strahdajusch, turenas krist. basnijas iplinderejusch un kapehtas isphhtijusch.

Berffias schals, kura brahlis prinzi Bachmetz jau Tiflisa abrauzis, wehlat 5. April (24. Merz) taiffsees zeta atkal Ciropas waldineelus ayzeemoht. Papreeksch winsch sapulzeshoht wifus sawus walts leelmanus un tur isfludinahs, ta kamehr winsch pars us zeta, wina dehts, tohuamanlineeks prinzi Muzaser-Edin, pateek par Berffias waldineeku. R. S.—5.

Wisjaunafahs sinas.

No Berlins rakkta, ta preeksch kongresa esohht schee kungi nodohmati: no Wahzsemes pufes firde Bismarck jeb wina weelâ von Bilotow un Buchers; no Austrijas grafs Andrassy un von Kalien; no Kreewijas firde Gortschakows jeb wina weelâ generalis Ignatjewis un firde Labanows; no Franzijas Wadintons un Vallier; no Englantes Lyons un Odo Mussell; no Turku semes Safet Pascha un Sadulla Wei; no Italijas Depretis un de Launay.

Franzija ta keisarneeku partija lihds schim dohmaja sawas zeribas ta wairak stiprimoht, kad turejahs ar lehnimeekeem us weemu pusi, bet redsedama, republikas waru augam, ta tagad metahs pawifam republikaneescheem par draugeem. Til weenâ leelâ negrib un newar sawu ahdu tik drihs nomaukt, t. i. ta turetees pret katolu garigneekem. Bonapartisti paschdami biskapu leelu waru un us wina palihdsibu rehkinadami isturahs lohti smalki wifâs leelâs, kas sihmejâhs us basnijubuschanu. Pa wifu semi pohschahs us leelo istahdi, to 1. Mai Parisê atwehrs. S.

Jelgawa. „Wehs, zaur Deewa ihpashu schehlastibu Meksanders tas Ohtrais, Keisars un wifu Kreewu patwaldneeks u. t. j. yr., u. t. j. yr., u. t. j. yr., isfludinajam zaur scho, ta stary Mums un wina majesteti, Turzijas sul ana zaur abeju weetneekem San Stefanâ tai 19. Februar (3. Merz) 1878. schahda meera deriba stary abahm wahstahm nosleghato un no Mums parakkstia tapusi, kas wahdu pehz wahrda ta stan: (nu nah wisi tabs salihgtas deribas wahrdi). Tâ stan ta Keisarska manifeste, ar to no 4. Merz muhsu Kungs un Keisars isfludina to 19. Februar San Stefanâ nosleghtu un Latw. aw. jau agrak wehstetu meera lihghshanas kontrakti, kur tabs sewisch-

kas punktes gan pilnigal isteikti, ihpaschi tahs rohbeschas wisas no teiktas, ka Montenegro, Serbijai un Bulgarijai teel peedalitas, bet zītadi mahsu isfludinajumā ari nekas netruhst. Tahs salihgtas meera punktes no waldibas tapehz netapa jau agral isfludinatas, ka winas 7. Merz zaur telegrafu papreekšč tahm 5 Eiropas leelwaldibahm tapa sinamas dohtas. Londones awises beskaunigi kurn par schahdu Kreewu-Turku meera kontrakti, kas wisahm Eiropas teesibahm sītōht azis un Englantes waldiba, us karu wisadi fogatawodamahs, saka, ka ar to, ko Kreewija winai par konferenzes apspredumeem sīnojusi, it nebuht wehl ne-efoht ar meeru.

Gan Englaute fur ween waredama berschahs pee Kreewijas, bet kamehr ta tai meera kontrakte pilnigi apdohmatu Austrija paleef meera, Englaute weena pati gan karu nefahs. Us to, ka Englaute fawu kara-fugu spehku Dardanellēs pawairojusi, Kreewija atbildejusi zaur to, ka fawu gwardiju neleef us Odesu pahwest, bet Konstantinopeles tumumā atstahj. Sultana Subtnis Neufs Pascha, kas Sultana wahrdā Pehterburgā to meera-kontrakti paraktijis, brauz par Kurstu, fur Osman Pascha panems lihds, un Odesu us Konstantinopeli atpafal.

R. S—z.

Daschadas sinas.

No eefschsemehm.

Zelgawa. Starp teem „Wald. aw.“ peelikumōs pee Nr. 45, 50 un 52 isfludinateem karā krituscheem atrohnohs schiee no Kursemes: Janis Tabbel is Bornsmindes (Schkehpinnu m.) Bauklas apr.; August Ludwig Johann Anton Wilfenmeister is Zelgawas; Krist Zahna dehs Schneider is Biltenes m. Wentspils apr.

R. S—z.

Kursemes basuizteesā schi pawasara juridika buhs no 25. April lihds 5. Mai.

Latweeschu awischu redakzija schini kara-behdu laikā wisus mihslehtibas-darbus preeksch muhsu kara-wihreem ari zaur to gribeja pawezinaht un wairoht, bes ma k f a s usnemdama sawā lapā tahs daschadas kwitanzes, ko wiswifadas palihds-komitejas par fanemtahm un nosuhtitahm dahwanahm mums peesuhstija. Tagad nu gohds Deewan meers ir starp karotajeem noslehgts. Sinams ari nahkfoschōs meera-laikōs wehl dauds komitejas krahs joprohjam dahwanas. Lahdas wehl ilgakam laikam buhs waijadstigas. Tiks wehl dahwanu lasifchanas preeksch „sarkana krusta“ eeriktetas, kas bes miteschanas ees zaur wiseem laikeem us preekschu. Domehr to upuri, ko preeksch kara-laika ar sawas lapas ruhmi esam nefuschi, neturam wairs preeksch wiseem meera-laikeem par waijadstigu. Tapehz daram wiseem sinamu, ka joprohjam par kara-wihru palihds-komiteju kwiteereschanahm muhsu ekspedizija nems ma k f u k ā par zitahm isfludinashanahm. Dahwanataji no komitejahm kwiteereschanu gaidididami un peeprasidami sinahs ari to eerehkinahht, ko druktas-darbs ma k f a.

Kursemes lohpu aistahwetaju beedriba 28. Februar Zelgawā notureja fawu gada-fapulzi. Beedriba (lihds ar tahm 20 saru beedribahm) fawu sivehtigu darbu bij ari pag. gadā teizami us preekschu wadijusi. Beedru skaits bij 1322. Gohda algas tika isdalitas dascheem suhrmaneem. Presidents Zelgawas zeen. Schulz mahzitajs lihds ar abeem beedribas sekreteereem tika no jauna preekschstahwibā eewehleti.

No Zelgawas aptuweenes mums raksta: Kamehr augsta waldifchana noleegusi pagasta-waldineekeem mihsunas krogōs notureht, pee mums un muhsu krogereem ir ihstis plaujams laiks. Gandrihs ktru festdeen kroggeri paschi nu eeluhds us to un to wakarū us balli un laudis ari nekawejahs tur fapulze-

tees; tur tad nu lihst un ballejahs un dshwo, k ā ween dohma. Ihpaschi jaschelojahs, ka starp prasteem krogga-preeku dsinejeem atrohдахs ari tahdi, kas gan pehz sawa amata un mahzibas tur nebuhtu bijuschi gaidami. Kad paschi zeen. jaunfungi pa kroggeem dser un trumpe un fawu naudu istrumpejuschī leen no ziteem un atkal istrumpe un tad sabl sribdtees un lautees un bandu lasitees, ka war tik saimneekus ispehrt. — ko tur lai ziti mahzahs un k ā tad par masaku netiklibahm lai brihnahs?

„Mahlers.“

Zelgawas 8 alus bruhshi kohpā ar Glejas un Salahsmitschas bruhst ir isg. gadā par saweem bruhwejeemeem aismakfajuschī alkises wairak k ā 32 tuhst. rubl. Bij bruhwejuschi 5 1/2 miljoni butelu alus.

Peepajā ir par pilsehta galwu iswehlehts lihdschinigais pilsehta eltermanis G. G. Ulich.

28. Februar Peepajā atbrauzā 100 Turki, flimee palika tē un weselohs nosuhtija us Alisputi.

No Engures puses mums raksta, ka tur pa kroggeem balles us ballehm teekoht turetas. Rakstitajs ihpaschi par to sūhdshs, ka schiee kroggu preeki wiswairak sivehtōs wakarōs tohpohht tureti. Tā dshwojoht zauras sivehtnaktis, un waldifchana, kurai gan peekristu schie wahrdū runahht, leekotees nemas nedshdoht to trohkfni un blaustifchanohs, kas sivehtnaktis zaur wisu pagastu skan. Gribam zereht, ka ta pahmeschana tik us kahdu weetu simejahs, bet luhgsm ari scho, lai gahda, ka nekshjibahm tur nau weetas.

Illuktes-Zaunjelgawas semkohpibas beedriba isrihkohs istahdi preeksch semkohpibas un amatneezibas Grihwā no 19. lihds 22. August 1878. Istahdes leela wehrtiba ir wispahrsen atsihta. Tur, kur tee wisupirme meisteri kates no sawas buhschanas fanes wisu to kohpā, ko katris sawā amata no jauna isgudrojis, atradis, ko zaur saweem puhlineem panahzis, tur, kur tee spehki mehrojahs un weens no ohtra peemahzahs un eeskatahs, tur ne-apredsamī augli atlez wisai dshwei. Daram tad ari muhsu semkohppjus un amatneekus us to nahkfoschu istahdi Grihwā usmanigus. Lai ari tur muhsu kreetnee spehki dshiwu dalibu nemtu un usrahdatu fawu darbu teizamus auglus. Rakstakas sinas atrohd isg. Nr. fludinajumōs.

Rihgā ar 7. Merz ir nu nobigtas tahs pilsehtu runas-wihru zelschanas. Wisas 3 klases ir ar leelu weenprahhibu tee iswehleti, kahdus ta tā saukta pirma komiteja bij us fawu listi likusi. Tahm 2 zitahm komitejahm (presidents Kalning un pr. Schutow) nau isdewees, ne preeksch weena no saweem kandidateem balsu wairumu panahkt. Mums schket, ka wisi tee balsotaji nemas nau ar tik leelu sirdibu, k ā daudsinaja, us tam isgahjuschi, pehz tautibahm ween schkirt, jo zitadi no ohtras un treschas klases zits kas buhtu bijis peereksams. Mehš sawas dohmas jau esam schini leetā isteikuschī, ka neredsam nekahdu gudribu nei sivehtibu, kad pee schihs leetas griib mefleht un schkirt pehz tautibahm, jo tē ir tikai jamekle tee wisderigakee pilsehta dshiwes kohpeji, weenalga no kahdas tautibas tee ir. Tapehz tad ari ar wisu labu zeribu gribam luhkoht us teem iswehleteem 72 runas-wihreem, gribam zereht, ka wini sawus amatus waldihš un fawu weetu pildihš, ka neweena tautiba nejutifees pabehrnu kahrtā un nebuhs eemešla pee nahkfoschas jaunās wehleschanas jaunus uguns-kurus kurt, kur katre gahda wairak par fawu schkiru nekā wehrā patura to, kas wi-

feem der. Pascham no sewis tam buhs janoteef, la nahkofschâ lahgâ runas-wihru skaits is Latweescheem zitads nekâ schoreis. Stary teem tagad iswehleteem atrohdahs, kâ „Zeitung f. St. u. L.“ raksta, 35 kaufmani, 22 studereti, 13 amatueeki un 2 no zitahm fahrtahm; pehz tautibahm ir 64 Wahzi, 4 Kreewi, 2 Latweeschi, 2 Schihdi.

Rihgas polizijai 3. Merz bij sinohts, la Rihgâ ir eenahzis weens no Zelgawas polizejas un ari Rihgas brngu-teefas sen mellehts Jahnis Jakobsohn. Waktmeisters un gorodowois drihs ari usgahja winu ahrrihgas kalku-eelâ. Jakobsons mellehtajus eeraudsijs laida ar sawu rewolweri schahweenu walâ us waktmeisteri, kas pa laini netrahpija un tad pats raudsijs ismuft un nobehga lihds pret wagonu fabriki; tur fabrika waldineeka dehls N. Frauenstein metahs palihgâ polizejas-wihreem. Bet Jakobsohns laida us winu nahwigu schahweenu, tomehr pats newareja tahlak isbehgt, kaut gan breefmigi pretiturejahs un ar sawu rewolweri wehl ari zectuma-fargu Beel stipri eewainoja, tomeht tika sanemts zeti. Pee ismellefchanas atrada pee wina 340 rubl. papihra-naudas un premiju bileti no II. isd. Jakobsohns ir Kurfemneeks, pee Gseres peerakstihst; us winu stahw dohmas, la winsch isg. gadâ pee Zelgawas slepka-wibu darijis, winu jau sen melleja. Winsch ir tas pats, kas isg. rudeni us Zelgawas-Moscheiku zeta brauzoht no wagona zaur lohgu islehja. Winsch esohht beidsamajâs gaddâs schur tur us loukeem drohfschus waras-darbus isdarijis. Esohht wihrs no leela auguma un spehzigeeem fauleem.

S.

Rihgâ us landagu fapulzeti bijufchee Widsemes un Sahnmu falas muischneeki zaur Widsemes gubernatora k. likufchi muhsu Keisaram isteikt sawu pasemigu laimes-wehleschanu par laimigi pabeigtu Turku karu un noslehgtu meeru. Keisars pawehlesjis par tahdu winu pasemigu un ustizigu laimes-wehleschanu wineem pateizibu issaziht.

R. S.—3.

Rihgâ ir trescha Baltijas semkohp. istahde nodohmâ nemta us wafaru 1879. gadâ. Komiteja ir iswehleta, kas sawus nogudrojumas schini leetâ lai leel preekschâ.

No Behterburgas. Zetu ministerijai ir preekschâ likta ta leeta deht weena jauna, 482 werstes gara dselszeta us Widus-Sibiriju. Rihnija eetu no Fagilskas par Irbitu, Tjumenu lihds Tobol-ohstam.

Behterburgâ leelfirstene Katrina Mikailowna ir eezehlsu komiteju, kas preeksch teem schini karâ par krohpyteem palikuscheem apgahdâhs skunstigas rohkas un kahjas. Tahdas komitejas bij ari Wahzsemâ pehz 1866. un 1870. g. kareem.

Generalis Krüdners, 9. arnijas kohra-wadonis pee Plewnas, bij schinis deenâs us Keepaju atbrauzis, tur wina laulata draudsene mita. 3. Merz atkal par Rihgu nobrauzis us Warschawu.

Kreewu walsti no 1722. g. ir 10 dwehseļu skaitishanas bijufchas, Beidsamajâ 1853. g. faskaitija lihds 74 miljoni (wihr. un feew.) 1867. g. pehz statistikas sinahm rehkinaja lihds 82 miljoni. No ta laika dwehseļu skaits wehl buhs stipri waitojees (1 1/3 procentes ilgadus) un kad wehl peeskaita tohs jaun-eemantotohs semesgabalus Ahsjâ, tad tagadejo dwehseļu skaitu Kreewu walsti waretu rehkinahht us 95 miljoni.

Kâ weenam eewainotam gahjis, par to weena Behterburgas awise nostahsta scho brikhischkigu gadijumu: Palkawneeks, firsts K., dabuja pee Plewnas lohdes schahweenu

wehderâ. 6 nedetas winsch guleja Sistowas lasaretê, waina aisdhsja, bel palkawneeks slimoja jo wairak, afinis suda, mahga bij bes spehka. Winsch dewahs us Behterburgu pee daktera Lewis wina uhdens-lasaretê. 2 nedetas dsels- un fahls-wannas nehmis winsch jutahs druszin atveeglinahhts. 21. Febr. wannâ sehdoht winam palika slihta sirds un winsch fahka wemt. Dakteris, kas klahht gadijahs, dsirdeja ko prel wannas dibenu atstamees un paskalidamees atrada garenc swina lohdi, ko slimais bij iswehmis. Palkawneeks bij nu swabads no tahm mohhtahm, ko lohde mahgâ guledama tam bij darijusi.

No ahsemehm.

Englantei Ahsjâ zelahs jaunâs raises. Afganistanâ un gar wisu Anglu-Riht-Indijas rohbeschu stipri brunojahs pret Englanti.

Austrijas krohna-prinzis bij nupat Berlinê zeemâ un tika Wahzu Keisara namâ kâ ihsti mihsch, dahrgs weefis usuemts. Ari Bismarks, kas atfaukdamees us sawu wahju weselibu, reti fahdu no firsteem apmekle, bij deewsgan spirgts preeksch Austrijas krohna-printfscha. 3/4 stundas winsch tur palika dsitas runas weldams; krohna-prinzis atkal pretim apmekledams palizis pee Bismarka 1 1/2 stundu; ari wezais Moltke isluhdsees audienzi pee krohna-printfscha. Zeems, kâ leekahs, nebuhs ween firfnigai draudsihai stary abeem waldineeku nameem kalpojâ, bet ari politikai.

Ko Bismarks dser? Par to raksta kahda Berlinês awise tâ: Kad Bismarks us walstrahhti nahk, tad katru rihtu wina istabâ tur tohp nonesta butelite ar konjaku. It pa brikhscham tad sulainis peenes firstam glahsi uhdens, kuram druszin konjaka peelets, to Bismarks tad weenâ wilzeenâ mehds istuffchoht. Bakarôs, kad pee wina weefi fapulzejuschees, Bismarks mehds sehdeht pee labas prahwas kannas skaidra Minkenes alus, scho dschreenu flawe ari wisi ziti. Bes sawas garahs pihpes Bismarks newar dsihwoht; firstene pati mehds to tam peenest un aisdedsnahht. Liklihds kâ weefi no walstskanzlera istabas iseet, tad nahk tuhdał wina leelais, melnais puhdels, ko mehds par „walstsjuni“ fahkt, un nogulstahs pee wina kahjahm par fargu.

Par desetinu nandu

eeksch „Nig. Zeit.“ lasam eewehrojumu rakstu, kas tâ skau:

Waldischana ir nodohmajusi, ari Widsemi un Tgaumu semi peedalihht pee walsts-gruntsnaudas jeb tahs tâ fahktahs desetinu naudas nodohfchanas. Tagad, kur schi leeta dauds-fahrt tohp pahrrunata, derehs to ar pahri wahrdeem isskaidroht. Ruhkojam atpakal, kâ ar to walsts- un semes prestandu buhschianu gahjis. Katra waldischana prasahs no pawalstineekeem diwejadas nodohfchanas: 1) preeksch sawahm isdohfchanahm tai wajaga skaidras naudas un 2) wifadu natural-klausibas un nodohfchanu. Pee tam nu tas weegli war notikt, kâ daschadeem apgabaleem, kur p. pr. dauds karaspehku stahw, jeb zauri eet, ir dauds leelakas nastas janef nekâ ziteem. Tapehz tad wifur rauga, schihs nastas isdaliht weenlihdfigaki us wese-lahm gubernahm, jeb us wifu walsti; to newareja zitadi isdariht, kâ kad to natural-klausibu pahwehrti naudasmaksâ. Kreewusemê tas notika schi gadufimtena eesahkumâ. Gubernahm pehz aptakseeretas spehzihas katrai bij sawa sunma jano-

dohd, ko wišpirms tā peedfina, ka dasčas kapeikas il us rewisionēs dwehšeli pee galwasnaudas peelika kļaut. Šcho tā eenahkufcho naidu eedaliņa 2 šķirās, to masako datu pameta preekšč pašču gubernas waijadšibahm un to fauz „semes jeb gubernas prestandus;“ ta leelaka data tezeja walstskafēs un to fauja „walstšprestandus.“ Šhee walstšprestandi wehl pahri definit gadus atpakaļ weenigi radahs no teem peelikumeem pee galwas naudahm jeb dwehšelu naudas uslikumeem. Grunte un seme lihds tam nemakšaja it nekahdu nodohšchānu. Bet nu, lai galwasnaudas makšatajeem rastohs kahda atweeglināšchana, eewēda weenu masu nomakšu ari no semehm. Wišas Kreewu gubernas pehz fawas anglibas tika eedalitas 11 šķirās un katrai bij fawa takse, zil tai il no defetinas semes jamakša; gahja no $\frac{12}{100}$ lihds $\frac{987}{100}$ kap, il no defetinas. Pehz šchim defetinu-naudas šķirahm regulereja nu ari no jauna tahs dwehšelu naudas peelikumus. Katru gadu ta notakšerešchana un isdalisčhana, no gubernas summas us katru aprinki un aprinka datu, bij raibs, gruhš darba gabals; pee tam bij tee semesgabali ja-isschir, waj ir lauks, waj plawa, waj ganiba, waj mešč. Šchahdu nodohšchānu eelasisčhana makša ari daudš, jo pee tam waijaga daudš strahdneeku.

Wairak reises jau Widsemi un Zgaunu seme wedinaja us tam, lai wina peebeedrojahs lihds ar zitahm gubernahm pee walstšprestandeem, bet Widseme nu Zgaunu seme atrahdijahs, ka winahm ir ta teesiba, pašchahm us fawu rohku fawus prestandus eenemt un isdoht. Tā tad ir palizis wehl lihds šchim. Widseme un Zgaunu seme nemakša neko walstšprestandu kafē, bet tahs ari no turenēs ne graši nedabuhn preekšč fawahm wišpahrigahm un sewišchlahm waijadšibahm, tahs nef wišu paščas. Muhsu pilsehti, kas jau agrak bij atšķirti no wišas zitās gubernas buhšchanas, jaunahs laikos ari tika nostahditi weenlihds ar ziteem pilsehteem Kreewu walsti.

Kad Widseme un Zgaunu seme ir pat wišgruhšos laikos (peeminam tahs leelas nastas, ko Zgaunija 1854. un 1857. g. dabuja nest) spehja wišus trohna usdewumus til labt ispidiht, tad tas wareja til zaur tam notikt, ka wiša ta leeta bij us leelu kahrtibu nogrunteta, tā ween šchihš ne wiš bagatas gubernas spehja wišu us to kahrtigako isdaribt. Tā leela starpiba starp zitahm Kreewijas gubernahm un Widsemi un Zgauniju bij ta, ka šchē newaijadseja tureht ihpašchi lohnejamus lungus preekšč nodohšchānu sanemšchānahm, bet pašchi makšataji to no fawas pušes apgahdaja; ohtrā kahrtā wišas tahs nodohšchānas no gruntehm un semehm nefa weenigi tee šsimtungi, kam semes peedereja. Šchahda nodohšchāna ir wišadi prahtigaka nekā kad jamakša il no wihrisčka dwehšeles, kas pee kahda pagasta peerakšita, bet warbuht nemas tur nedšihwo.

Bet kad nu wišas gubernas nastas un waijadšibas lihds šchim weenigi gul us semehm un gruntš ihpašchneekem, kureem ja-ispilda til lab walstš waijadšibas, tā ari pašču gubernaswajadšibas, tad nu scheem makšatajeem rohdahs wehl jaunās nastas. No augstas waldisčhanas ir tas zerams, ka wina pametihš šchim gubernahm to dahrgu, derigu pašchwaldisčhanohš šchini leetā, bet tāpat ari jafaka, ka tai leetai ir gan ari fawas gruhšibas. Jo tā waretu isnahkt, ka Widseme un tāpat Zgaunija dabuhn weena pati ispidiht preekšč sewiš wišas tahs kļausibas, ko zitās gubernas skaita pee wišpahrigem walstšprestandeem un tomehr tai buhtu wehl ohtrā kahrtā jamakša

lihds ar zitahm gubernahm preekšč pašchahm sewišchlahm walstš waijadšibahm. Jo tagad ir atkal 2 kļausibas, ko agrak katra weeta pati ispidija, pahzeltas par wišpahrigahm un noliktas us walstskafi: 1) No 1873. g. nau wāirs pagasteem jamakša ta eegehršchānas nauda preekšč saweem rekruteem, šchi makša tagad kriht us walstšprastandeem. Tā tad pagasti ir atswabinati, bet nu wehl zits eezelts weetā, kas to teesu lai eemakša walstšprastandēs. 2) No 1874. g. weena dala no saldatu kohrtelu nastas ir ari nolikta us walstš kafi un tohp zaur uslikumeem us patentehm un nekustamahm mantibahm un pa dalai no walstšprestandeem isdarita.

Tē rekruschu drehju naidu nu waretu itgadus weegli isreškinaht un no gubernas prestandu kafes ismakšahkt; šchi summa ari nebuhtu wišai leela, jo tagad til tahdeem rekruteem tē palihdšiba jasneedš, kas ir nabagi un nespehš lihds deenestā eestahšchānai pašchi ušturetees un gehrštees. Bet gruhštaki ir islihdšinaht tohs saldatu kohrtelu prestandus, preekšč kureem tagad nem weenu datu no walstšprestandu-kafes. Šchihš gubernas nedabuhn tahs nospreeštahs atlihdšinasčhanas par eekohrteleschānu, jo us laukeem un masos pilsehtos tagad nau nekahdas eekohrteleschānas; tā tad winaš neko nedabuhn un ari nekahdu nastu pee tam nenes un to patentu padahrdšinaschānu mana gandrihs weenigi til tee pilsehti. Pehz lihdsšchiniga reškinnuma šchihš gubernas nef pilnami wišas tahs nastas, kas tahm nefa-mas; ja nau eekohrteleschānas, tad tas gadahs winahm par labu.

Ar zitahm gubernahm falihdšinaht Widsemi zaur saweem semesihpašchneekem jau nef daudš leelakas nastas, tē pašchi gahda par poliziju, par past-stazionahm, par teesās kungu lohnehm u. t. pr. Bet ja tomehr gribetu šchihš gubernas wilkt kļaut pee tahs defetinu naudas jeb jaunās „Grundsteuer,“ tad tomehr tas buhtu zerams, ka ta isreškinašchana un eedalischana un sanemšchāna paliks tantš pašchās rohšās, kas lihds šchim tē šcho leetu wadijusčas.

Tā defetinu-naudas leeta, par ko tagad Widsemes landagam fawas dohmas bij ja-issaka, ir no leela swara netil ween preekšč leelgruntineekem, bet ari preekšč masgruntineekem un wišas semes Widsemei buhs us preekšču wairak nodohšchānas nastu nest preekšč wišpahrigahm walstš waijadšibahm un buhs to isdaribt no tahs paščas mantibas, kas lihds šchim preekšč fawahm pašču waijadšibahm wareja tikt isleetatas, ka preekšč školotaju seminareem, politehnikas, ahrrprahtigo nama u. z. Gruntineeki tureja to par gohda leetu, nest upurus preekšč wišpahrigahm gubernas waijadšibahm un ihpašchi tahdahm, preekšč kurahm zitadi palihdšibas nebuhtu bijis.

Wehl nesen gubernai pašchai jeb muhsu pilsehteem pašcheem waijadseja wišu to kohrtelu nastu ispidiht preekšč wiša ta karaspehka, kam gadijahs šchē stahweht. Sinams ta leeta wareja ari til smaga gaditees, ka gruhsti buhtu to istureht. Zitās gubernas ir tai leetā jau fawa islihdšinaschāna eerikteta zaur prestandu ukasu no 1851 g., kur tapa walstš prestandi no gubernas prestandeem isschirti. Pee walstšprestandeem skaita wišas tahs waijadšibas, kas sneedšahs par wišu walsti un pee kurahm tapehz wišahm dahahm ir janem daliba: tā pastbuhšchāna, leelakee zeli, polizejas, arestantu kohrteti, arestantu kompanijas, kohrteti, lehgeri, ganibas plātschi preekšč eekohrteleta waj zaur-eijoscha karaspehka. Widseme un Zgaunija

palika nepeedalitas pee schihs walsts eeriktes, augščā minetahs isdohschanas tē kriht us gubernas prestandu kasi. Bet kad nu tagad dasčas nastas, kuras jau minejahm, waldischana ir gubernai atnehmuš un us sawu walstsklasi nehmuš, tad ta tagad par atlihdšinaschanu grib to nemtees, ka ari Widseme un Zgaunija lai makfa weenu defetinu-naudu. Lai leetai ari nu buhtu gan sawa grunts; tik tas jawehlahs, ka schihs gubernas, kas jau tahdai nef deemsagan leelas nastas, netohp pahrmehru apgruhtinatas. Waj Widseme spehj to nodohmatu defetinu-naudu, pa 6²/₁₀ Kap. ik no defetinas makfaht, us to buhs atbilda jamekle dšilaki statistikas ruktos.

Gubernas prestandu isdalischana pehz likumeem pee mums noteek zaur landageem, bet kad tagad nu dasčas klaušbas ir no gubernas prestandeem atnemtās un walstsklasei usliktas, tad wehl nau sinams, kam nu tiks udohts, to atlihdšinaschanas teesu, to defetinu-nodohschanu isdaliht, waj landagam, waj zitai kahdai komitejai. Finanzministers sawa raksta no 14. Oktober 1877. pee Widsemes gubernatora runa no ihpaschas komitejas sem gubernatora preekschfehdebās, kas tohs anschlagus un repartizijas listes lai sagatawo. Ka leelahs, tas noteek tamdeht, ka defetinu-nauda buhs jamakfa wiseem gruntineekeem, tillab teem landagā fehdošcheem leelgruntineekeem, ka ari teem ahypusē stahwošcheem masgruntineekeem, preeksch kureem tad nu waldischana schahdā komitejā grib par aištahwu buht un winu leetu west. No tam warehs mahzitees, kamehr mums ir landagi, us kureem tik tee leelgruntineeki fehsh, un newis ari zitas eedšihwotaju sehkiras, kas tatschu tapat gubernas un walsts nodohschanas makfa, ka tā landageem buhs jareds, ka wineem gabals pehz gabala no winu darischanahm tohp atnemtis un ihpaschahm komitejahm rohtās dohts, kur waldischana grib aištahweht ari tahs kahrtas, kas landagā nefehsch. Tahlaku sehshelchanu tik warehs nowehrst zaur landaga reformahm, kuras ari semneeku pagasteem un pilsehcheem dohs balsus landagōs.

Is seemetu dšihwes.

(Eurythajumā.)

Naktswidā, tik wehl stundu preeksch aisbraukschanas, Roberts pagehreja, lai to us kuga laischoht. Kapteinis negribeja winu usnemt. Tē kahds kuga wirsneeks peenahza, kas Robertu pašina, un sinaja, ka winsch jau tahlus juhčas-zelus bij brauzis un sawu amatu labi saprata. Lai gan laudis jau tikdauds bij dereti, ka us kuga peetika, tomehr us mineta wirsneeka peerunaschanu kapteinis Robertu lihdsnehma kā ohtu kaleju.

Kuga pulkstens atskaneja sismi dohdams us aisbraukschanu; kugineeki wehl reis atšweizinajahs no teem, kas sehohs pawadija un maschine fahla strahdaht, kugi us preekschu dšihdama. Kugis „Sigfrids“ aisbrauza no ohsta, sawu zetu pret ledaino seemeli usnemdamā. — Waj wini reis atpakat greesifees jeb waj tikai weens atpakat nahks? kad un kā? jeb waj wisi bohja ees, kas tagad klusā naktis stunda is drohscha ohsta isbrauz us krahkdamu juhru, kas to tagad wareja sinahst?

Lustigi singedami tee zelā dewahs; tik ween Roberts pee mastā kohka atšpedees luhkoja us semes pusi, kur ugunis pamasam wina aghm pasuda. Behrkona gais is bij pahregahjis,

tik schur tur wehl reti sibens gaisōs atšpihdeja un nelaimigam rahdija to kuplu dahrsu, kur nokantais wehl guleja; rahdija wina skaisu miischinu pilsehča tuwunā, kas tagad bes kunga warbuht drihs par pohsta weetu paliks. Gaismai austohht, kugis jau tahlu us juhčas schuhpojahs.

Zaur isdewigu wehju un laiku dšihst, kugis ahtri us preekschu dewahs. Daschus kugus, kas us Wahzsemi brauza, tee wehl fastapa un zaur teem wehl labas deenas aissuh-tija tehwijai. Kahdā deenā tohs wehl panahza kahds ahtraki brauldams damskugis, kas wineem pahri kastes nodewa, un tad sawu zetu fahnis us Augliju usnehma. Laiks wehl arweenu bij jauks un debes klaidra, bet arween jo mafak tee kugu fastapa, jau bij redsami Norwegijas stahwee krašti. Us kuga bij wiss pa kahrtam un schim brihscham mas darba, kapteinis par to jau bij gahdajis, ka kugineekeem lai garšch laiks nebuhtu, wisadas spehles un patihkami laika kawekki bij lihds nemti.

Wirsneekeem un mahziteem laudihm bij darba papilnam, derigas grahmatas lasohht un daschadās landkahrtēs gudrojohht. Bij nodohmahstis par wistainako zetu seemela galam tuwotees; un ja eespehjams buhtu, tad zaur juhčas schaurumu starp Asiju un Ameriku us leelo jeb kluso juhru us Japani un Riht-Indiju dohtees. Pawafarā tee aisbrauza, un ja braukschana weiktohs, tad gribeja diwi seemas ledusjuhā un tantis falās tur seemeli pawadiht, trescho seemu tee zereja jau siltahs semes fahneegt. Bet ja neisdohtohs, nu tad waj nu bohja ja-eet, jeb jau ahtraki us mahjahm jagreeschahs. Arweenu no wakara puses pret seemeli brauzohht ir zeriba, ka zehsch jo labaki isdohfees, zaur to ka no Diekšikas juhčas lihkuma zaur juhčas-straumehm siltaks uhdens tohp dšihst pret seemekeem, kas kugoschanai lohti derigs un to brangi paschir. Turpreti no ohtras puses, Asijas jeb Amerikas brauzohht ir jazihnahs pret aukstahm seemela juhčas straumehm. Us kuga walidija wisleelaka kahrtiba, jo bij preeksch-raksti, kā wisam bij notikt, kas katra peenahkums. Mas wajjadseja kahdu us to atgahdinahst, jo katis darija labpraht un ar preeku sawu peenahkumu, tadeht ari netruhka wislabakahs fatihschanas kugineeku starpā.

(Us preekschu wehl.)

Weentuls klusumā.

Weentuls klusumā tē fehshu
Bagahtni pahrdohmadams,
Azumirklus, dahrgus, jaukus,
Tohs wehl atšaukt gribedams.

Wehl reis gribetu tohs baudiht,
Wehl reis fids laimigs buht;
Dahrga stunda, jaukais brihdis!
Kā gan spehshu pee tem' kluht?

Diwas tumščas azu leesmas
Paliks manim atminā;
Mihligee un spohschee stari
Dšili speedahs firsniā.

Juhsmu pilui wahrdi stahs
Manās aufis laipnigi;

Uplahrt skatohs — rohshu luhpas
Preti smaida mihligi.

Drebedams tai rohku speedu
Dikti azis luhkoju.
Wisu wehlejohs tur dabuht,
Un ar' wisu atradu.

Zaukais brihdi, muhscham tewi
Sawâ firdi glabaschu.
Tumschohs starus — smaidscham —
Waj wehl reis gan redseschu?

Weidsoht sehbedams wehl teifschu
To ko firdi fajuhu:
„Zaunawa, tu daita, janka,
Lohti Tewi mihleju!“ — — — rtš.

A i b i l d a.

J. W. — H. Baldeus! Nahloshâ nummurâ.

Tabibas un pretschu tirgus.

Maksaja par:		Selgawâ.	
1/8 tšchetw.	(1 puhru)	rubl.	50 sap.
1/8	(1 ") kweeschu	4	50
1/8	(1 ") meeschu	2	60
1/8	(1 ") aufu	1	70
1/8	(1 ") firmu	2	50
1/2	(1 ") rapju rudju miltu	2	40
1/2	(1 ") bishdeletu	2	80
1/2	(1 ") kweeschu mitu	5	50
1/2	(1 ") meeschu putrainu	3	95
1/2	(1 ") kartofeku	—	80
10 pudu	(1 birawu) zeena	7	—
1/2	(20 mahrz.) kweesta	7	—
1/2	(20 ") dseljes	1	20
1/2	(20 ") tabakas	—	95
1/2	(20 ") schiktu apinu	10	—
1/2	(20 ") trohna linn	2	80
1/2	(20 ") brata linn	1	95
1	mizu linn sehllu	14	50
1	mizu silku	17	—
10 pudu	farfanâs fahls	9	50
10	" baltas rupjas fahls	9	—
10	" " finalkas fahls	9	—

Latw. awischu apgahdataj: J. W. Safranowicz.

S l u d i n a s c h a n a s.

Selgawas bahnu-komitejai preefch lasaretu-leeht
un drahm apgahbaschanas preefch kara eewainoteem
ir no 1. Februar libdi 1. Merz 1878. g. preefch
farfana krusa wajadsibahm atkal eemafahs:

I. Mandâ:

No Bukaischu-muischas ista Lieven 1000 rubl.;
no Pohpes v. Behr f. 50 rubl.; no Puscs v.
Wolsty f. 20 rubl.; no Buseneck v. Grotthufs f.
25 rubl.; no kahdas zaur Buseneck v. Grotthofs f.
behneem ischfotas isloshschanas 67 rubl. 40 kap.;
zaur Titelmindes skohlotaju H. Puttrich jalasiti 14 r.
89 f.; no Pohpes-Gugures pag. 4 r.; no Pohpes
skohlasbehneem famesti 5 r. 10 f.; no Dohbeles
latw. dr. 7 r. 30 f.; no Breedenfeltes pag. wald. eeda-
bita strahpesnauda 3 r.; no Velenes dr. zaur
mahz. Klupfer 6 r.; no Kaulkas-Mulla fainnu. 1 r.;
zaur gen.-superdentu Lamberg f.; no Kalamuischas
dr. 52 r. 34 f.; no Durbes dr. 9 r.; no Egiptes
dr. 5 r., if Sakmatas meestina: no Simon Schra-
der un Lewin Thal 5 r., no Gfrain un Simon
Thal 2 r., no J. Moses Thal 5 r., no Jantel
Thal 1 r., no Lewin Lewins 2 r., no rabinera
Moses Lehrblatt 1 r., no skohlotaja Binsker 1 r.,
no Meyer Dreyer 1 r., no Behr Gerson 1 r., no
Schmul Schmeeling 1 r., no Wolf Kraner 1 r.,
no Izig Hirschberg 1 r., no Michel Ewenberg 1 r.;
zaur itundsi C. v. Lysander Kluffe jalasiti 15 r.
— No Salahsmuischas pag. lohj. 17 rubl.

II. Zitâs dahwanâs:

No Titelmindes skohlotaja H. Puttrich jalasiti:
1 palags, 2 kreffli, 1 p. jeku, 5 p. zindu; no Doh-
beles latw. dr. 1 p. kapseku, 4 p. zindu; if Kalna-
muischas 2 dweeli, 9 p. kapseku, 5 p. zindu; no
Dubenalkas pag. 10 p. kapseku, 83 p. zindu, 12
dweeli, 2 galbadrahnas, 5 mahrz. linn, jains
andeklis un weza wezcha; if Diensoorfes, Tufama-
m. un Leel-Dselbes pagasteem: 1 kreffli, 37 p. kap-
seku, 49 p. zindu; no Nigvandes pag. 2 kreffli, 1
dweeli, 39 p. kapseku, 48 p. zindu; no Nieggrandes
wagares Kuppert 3 p. jeku, 3 p. zindu; no Leel-
Gzawas pag. skohlas skohlineeschu 30 p. kapseku;
no Bauflas latw. dr. zaur mahz. Seiler 1 palags,
4 dweeli, 4 gabali jaina andekla, 59 p. jeku, 28 p.
zindu; no Geijas dr. 14 kreffli, 2 dweeli, dajchi
anti; no Breedenfeltes pag. 2 palagi, 2 kreffli; zaur
itundsi v. Neck-Berghof 3 dekl, 5 palagi, 1 galba-
drahna, 2 dweeli, 22 p. kapseku, 3 p. zindu (no
schilur dahwanahm Putrinu fainnu. Kalne-Kunze ar
faween kalpeem ir dewis 5 palagi, 2 dweeli, 1 dekl,
2 p. jeku, 1 p. zindu); if Sielgenes 2 kreffli, 1 pa-
lago; no itundses v. Brehm, Kaulka, jalasiti: no
itundses Capitain v. Brehm 6 p. kapseku, no jainu.
Nussele 1 p. zindu; Nulle 1 p. kapseku; 1 p. zindu;
Zepke 2 p. kapseku; Wez-Kauliz 2 p. kapseku; no
kalpeem Gschau 1 p. kapseku, 1 p. zindu; W. Nulle

1 p. kapseku; B. Dohre 1 p. kapseku; J. Anderson
1 p. kapseku; Dierws 1 p. kapseku; J. Breede 1 p.
kapseku; no Salahs-muischas pag. lohj. 2 palagi, 2
dweeli, 24 p. jeku, 13 p. zindu; zaur gen.-super-
dentu Lamberg no Durbes draudjes 1 gabals au-
dekla, 7 p. kapseku, 2 p. zindu; no itundses A.
Schaur if Venseres 1 ihfz kashofs, 10 p. kapseku;
no itundses Jakobiz if Randawas 2 p. jeku, 1 pa-
zina scharpjas; no itundses Perlman if Domesnas
7 p. jeku; zaur itundsi C. v. Lysander, Kluffe, fa-
lasiti: 1 kashofs, 30 1/2 ainu-ahdas, 4 palagi, 4 p.
apafsch-bifru, 6 p. nahna jeku, 17 p. will. kapseku,
58 p. zindu, pazina scharpjas, 1 pazina wezas we-
schas no semneekem; if Kulbigas: 22 bandafchas,
144 kompreses, 72 maltejer krusi, 34 fajsenam
lafatu, 4 dweeli, 12 jafas, 12 p. bifschu, 5 kreffli,
7 p. jeku, 4 p. zindu; no Erwahles pag. 18 p.
jeku, 2 p. zindu.

Sichnigas pateizibas wiseem laipneem dewejeem!
Presidentene: Grefene Keyserling.
Wize-presidentene: Grefene Medem-Nemten.

No Sajes pagasta-waldibas teel zaur scho sinas
darichts, ta if Sales magafinas

**200 mehri rudfu, 200 mehri meeschu
un 600 mehri aufu**

masafâs partijas **22. Merz 1878. g.** pee schijs
pagasta-waldibas nhrupē ifis pahdrohti.
Safē, 28. Februar 1878. 1
(Nr. 85.)

Pagasta wezaitas: M. Brehki.
Pag. str.: A. Straufs.

Ezogu-muischas pagasta-teefa usajina wisus tohs,
kuri kahdas likumigas prafschanas pee nomiruschas
fchi pagasta Zaumenju fainnezes, Karlines Gott-
hardt, atfahias mantibas zelt dohmatu, libdi **22.
Merz sch. g.** schein meldeees, to wehlatas peene-
schanas wais netiks klausitas, bet us muhschigu
klusuzeeschannu atraiditas. 1

Ezogu-muischâ, **22. Februar 1878.**
(Nr. 36.) Preefchetaj: J. Roje.
Teef. str.: W. Seraphim.

Zrlawas pagasta-teefa usajina wisus tohs, tam
kahdas prafschanas pee nomiruscha Grendichu Drei-
manu-mahju weza fainneeka Zahna Straufmana
buhju, lai wint kahdas libdi 13. Mai f. g., kusch
par to weenigo isflehghschanas-terminu nolikt, pee
schijs teefas peenejs un peerahda, jo wehlat ne-
weens wais netiks klausitas, bet us muhschigu klus-
uzeeschannu noteschais. Tapat teel tee usajinati,
tas tam nomiruschom to parahda buhju, rohs pa-
rahdas libdi angichpeeminetam terminam schein pee-
dohi, ta negrib likumiga strahpē kuffi. 1

To lai teel wehrl!
(Nr. 232) (S. W.)
Grendichu teefas-namâ, 18. Februar 1878.

Wiji tee, kureem no nelaita Klugmuischas Teh-
winu-fainneeka Jana Kruhna kahdas prafschanas
buhju, jeb kuri winam to parahda pallesch, teel zaur
scho usajinati, fawas prafschanas un parahdas tai
noliktâ isflehghschanas-terminâ, 1. April f. g., schein
usdoht, jo wehlat neween wais nellawihš, bet ne-
meldejujchohs parahdneefus ar dubultigu parahdu un
atnafju strahwehs. (Nr. 5.) 1

Klugmuischas pagasta-teefâ, 18. Februar 1878.

Krohna Dignajas Beitau meshafargam Jacob
Baeglem ir wakti us 21. Februar f. g. usajina tum-
schit behra kehwe, 5 gadus weza, krehpes us abahm
pusehm, wideja augumâ, 80 rublins fubr. weheriba,
aishugta baltas kamanâs, ar poleretu wihfhuas-
lohka dselkenu lohju, ahdas fakahm un balteem koh-
teem, weeniam jafu-kohkam pee humafinwa rohbs at-
luhšis, slejt no melnas ahdas, dubulki schuhiti, fe-
dulta, furai ahdas apafschâ woolitas. 1

Kusch itaidras sinas par scho lahdsibu pee Bir-
schu pagasta-teefas jeb pee augscham mineta apfagta
fainneeka peerahda, dabuhm no mineta Jafod Baegles

25 rubl. fudr.

pateizibas naudas.

Nr. Birschu pag. teefas-namâ, 25. Febr. 1878.

No Saldus meesta poltzejas teel pehz wehrlâ-
nenschanas sinas darichts, ta schini gabâ Saldus
meesta

gada-tirgus

ischidru teelbeenu labad netiks 10. April,
bet 30. Merz noturechts.

Saldû, 28. Februar 1878.
Meesta-preefchneeks: Hellmann.
(Nr. 184.) (S. W.) 2

Trihs jeb tšcheri

nstizigi kalpi

war kohpâ Skohlas mejsa-linga muischas laikus
ar labahm trehnahm ipes-krafa-plawahm no Jur-
geem 23. April 1878. us wairaf gabem us arenti
dabuh, peemelbeschannahs un nolihgumi ifdarani tur-
pat pee muischu-linga. 2

Zaun-Zesawas pagasta walbiba (Dohbeles apr.)
zaur scho dara sinanu, ta ta 21. Merz f. g. Wold-
neeku Strautmannu mahšas

800 mehri rudfu

if magafinas masafâs datâs wairafschilichannu pah-
dohs. — 2

Zaun-Zesawâ, 4. Merz 1878.
(Nr. 66.) Pag. wez.: J. Jacobshon.
Erihw.: G. Schwan.

Stumbas-muischas Rihla-frohgu tiks wairaf frohpu labi usfobptas bites

19. Merz f. g. ustrupe pahrdohstas.

Schwitenes Leekfahju mahjas ir pahrdohdami:
1 fchetrsingu kulama-mafchine,
1 puzjudmalas ar 12 feeteem,
1 laufu-grahbecklis no bjels.

Mahju-gruntneek's: **Ans Kulba.**

Rinn-dsijas

auschamohs deegus,

wifadās fortēs, pahrdohd wislehtafi

R. John Safferberg's,
Rihgā, lungu-eelā № 12.

(Geesechana atrobnahs zubu-eelā (Schwimmstraße).

Kabas un frifchas

faknu- un pufu-sehklas,

tā ari angtu-kohti un jankuma-truhmi ir dabujanti **W. A. Bendorffa.**

Labi dhigtofchas

ahbolina,

tā ari

timoteja = sehklas

pahrdohd par wislehtafajeem zeneem

Viccops un beedris,

Zelgawā, leelajā eelā, pretim Datweeschu bastitjai.

Wifas fortēs keegelu, fanfas plankas, dehtus un laftas pahrdohd par wislehtafajeem tirgeem

G. J. Jakobsohns,

Zelgawā, upe-seelā, satajā namā № 4, aif bruhwera Herrmutha.

Jauns zilweks

ar kreisfoblas mahzibahn, kas grib ffruhwera amatu mahzitees, war tuhliit meldeetes pee teefas-ffruhwera

W. Saque.

van Dyk Rihgā, ffrifshweelā,
Claytona lokomobiles un lukam. mafchine s
Badarda superioffati

angstgrahdigi un mafafgrahdigi, ar pee-fobhlita labuma apgahwofchānu, tā tā ari **Kali-mehfli** un wifadās laufatameezibas mafchinees un rihfi.

Kurfemes un Kreewijas

ahboltina:

tā ari

timoteja = sehklas,

labi dhigtofchas, pahrdohd

G. Heyster's,

Zelgawā, leelajā eelā, pee „Melna gaita.“

No jensures atwehlehts. Rihgā, 12. Merz 1878.

Leela fabrik-ehka

gubernas zeetuma ohtrā sehtā — ee-eeschana zaur Venēra sehtu — ir lehti pahrdohdama. Klahatāfās sinās dabunamas pee **S. Nikolai**, Bentera namā, pee zeetuma.

Krohna Dubres muischa,

pee Kuldigas, ir weegli pee-eimami tuhdaļ uf renti isdohdama. Klahatāfās sinās par isventeschānu war eeflatiht pee **Kr. Dubres muischas-waldischanas.**

pretsehu, lohpu- un sirgu-tirgus

tiks **3. un 4. April fch. g.** notirehts. **Durbē, 6. Merz 1878.** (Nr. 23.) Pilschētas preefshneek's: **J. Engel.**

3. April fch. g. tiks jaunduhwejana **Abguldes-Potkaišes** pagastu ffohklas-nama lohpu-weglahschēšana un mahleschānas darbs majakfobhlischānā pee **Abguldes** pagasta walbibas, Urbju mahjās, isdohs. Sohltafajeem wajag siats cubit f. jaloga eemafschit un war wifus zitus nolihimms fatrā darba-deenā pee **Abguldes** pagasta-walbibas, Urbju mahjās, dabuht eeflatiht. Apfchēnata darba-mafša (anfchlats) ir uf **400 rubl. f. nolifts.**

Abguldes Urbju mahjās, **3. Merz 1878.** (Nr. 61.) Pagasta wezatāis: **M. Janfohn.** (S. W.) Strihweris: **G. Barup.**

No Strundes pagasta-teefas teef wifit tee, tam labdās taihnās parahdu-prafschānās pee nomirlichā Strundas Bahlnu jaimneela Krista Kinslera atfahlahs mantibas buhtir un kas tam parahdā palikufchi, zaur fcho wifajmait, jawas parahdu-prafschānās un mafschānās ishōj **25. April 1878. g.** ffrifsch par weernigo un isflehghānās termim nolifts, fcheit peemeldeht, ar to pee-fohdinafschānu, tā jehaf neveent waris nellauhfis, bet, fur wajadfigs, mufschiga klufzeeschāna un likumiga ffrahpe tiks uflihta. Strundas teefas-namā, **7. Merz 1878.** (Nr. 151.) Par teef, preefshchēd.: **A. Buhmert.** (S. W.) Strihw. **G. Ueder.**

Preefsh

Zelgawas un winas apfahrtnes teef apstelleschānās uf wislabatahm un tihrafahm

ahboltina =

un

timoteja = sehklahm

preefsh marim preti neuntas **M. Schweisfing f. andeles-wreitā,** Zelgawā, leelajā-eelā, ffrapat ari tahs prohmes ifkafvā laifta war apfahrtitees.

G. W. Schoch's, Rihgā.

Annas-frohgu

(pee Gleijas) tiks **26. un 27. Merz f. g.** stelmafewa-lectas, bildes un tā so pr. wairakfobhlischānā pahrdohht.

Dseedafchānas-ftundas

teef dohtas pee **Veel-Swehtes Chrmil-Schuberta;** kas pee tam dalibu grib rent, war tuxpat peemeldeetes **12. un 26. Merz f. g.**

Apbruhketa biljarde

ir pahrdohdama Zelgawā, Konstantina-eelā Nr. 10.

Skobleni

teef **Rihgā,** Maslawas preefshpilschēhtā, riter-eelā Nr. 31, kostē un ufshufschānā pret mehrenu mafšu ufmenti pee atraitnes **Einbohm.**

Jaunas fiffes

pahrdohd lehti

Gottfr. Herrmanis, Zelgawā pee Dohbeles wahrteem.

Skallus

preefsh gipsfeteem pahrdohd

Fr. Weidemanns, Zelgawā pee Dohbeles wahrteem

Putnu-funs,

prahms, gaischi dheltens, garafs baltumirfch uf peeri, kas uf to wahrdu „Rahro“ klauša, ir paklhbis. Janoweb pret labu patezibas-ahgu pee frohna Wirzawas meshafarga **Putna.**

Jaun-isanhufschē

Likumi un nofazijumi

par

pagastu waldischānu un polizeju dabujami:

Rihgā, pee **B. Dibrifa, Schillinga, Kapteina** un **Luzawa;**

Zelgawā, pee **Alunana, Schablowfky**

Beshorna un **Lufafa;**

Leepaja, pee **Zimermana** un **Ufina;**

Lufumā, pee **Baumana;**

Kuldigā, pee **Beshorna.**

Ferdu. Beshorna grahmān-bohdēs Zelgawā un Kuldigā dabujami:

Gawenu speegelis

ieb

ko no **Jesus Kristus** zeeschānās un mirschānās lai mahzamees

no

J. W. Sakranowicz,

Lutrim draubfēs mahzitaja.

Swehtais gawenu laifs ir eesahzees un ifkafvā ffrids jahf jagatawotees, tā waretu zeeniga buht mufhu Kunga un **Wesitaja** zeeschānu apdohmaht. Starp tahm grahmānāhm, kas buhtu derigas mufhs ffrinahr un jagatawoht preefsh mufhu Kunga **Jesus Kristus** ffriehta gaida ffrahrees, eewehlam mehš ffrāhdn:

Septini

Gawenu ffrreddiki

pah

Wesitaja septin pehdigeem wahrdeem. **Mafša 25 kap.**

Kristus paklstaigafchāna.

Ffchetras grahmātās lateinifki ffrāfhtita

no **Kempenes Tohma Gämmerlein,** latwifki no

G. Blumberg.

Mafša 65 kap.

Drukhts pee **J. W. Steffenhagen** un dehta.

(Tē klahht peelikums: **Wafnizas** un **ffohklas sinās.**)

Basnizas un fkohtlas sinas.

Weens Kungs, weena Kristiba, weena tiziba.

Statistajs: Sinas. Par Latweefchu bibeles emendazijas darbu (1866—1877).
Gohda mainags 2c. Selgawas latw. pilseta draudse. Misones lapa.

Pee wiseem Kursemes laukfkohtotajeem.

Skohlotaju atraiknu un bahrinu lahdes leeta luhdsu wisus Kursemes zeen. fkohtotajus, lai tee ikweens usraksta:

- 1) fawu wahrdu un pee kuras fkohtlas waj kestera, waj pagasta-fkohtotaja, waj fkohtotaja-palihga amata stahw,
- 2) fawu wezumu,
- 3) zil ilgi amata,
- 4) waj prezehts waj neprezehts un ja prezehts, tad
- 5) zil fen ka apprezehts,
- 6) laulatas draudsenes gadus,
- 7) zil winam behrnu un
- 8) katra behrna wezumu.

Scho rakstu luhdsu tad manim drihsu ma par pasti atsuh-tiht. Ta no wispah. konferenzes iswehleta komisione deht tah-lakas apprezehtanas par fkoht. atraiknu un bahrinu lahdes likumeem ir schahdas skaidras sinas isluhgusees un zeru, ka katra fkohtotajs scho manu luhgšanu paklausis un ka drihs warefchu tahs sinas komisionei peesuhtht.

J. Boettcher,
Kursemes schuhtrahs.

Adrese: Blieden pr. Bächhof.

Sinas.

Bahrskats par Kursemes un Widsemes fkohtlahm, kas stahw apakisch tautas apgaismoschanas ministerijas, 1. Janwar 1878.

Kurseme: A) Krohna, pilsetu un draudschu fkohtlas:

3 gimnastijas	ar 54 fkohtotajeem un 1059 fkohtleneem.
1 realskoha	" 11 " " 496 "
5 kreisfkohtlas	" 22 " " 444 "
19 elementar fl.	" 27 " " 1300 "
9 laukff. ar fr. mahz.	" 21 " " 254 "
1 meit. fl. I. schk.	" 21 " " 180 "
3 " " II. " "	" 27 " " 329 "
5 " " III. " "	" 7 " " 156 "
3 element. fl. abej. b.	" 4 " " 164 "
7 ebreisku fl. I. schk.	" 18 " " 380 "
1 ebr. meitenu fkoht.	" 2 " " 100 "

B) Privatsfkohtlas:

2 meitenu fkohtlas I. schk.	29 fkohtotaj. un 227 fkohtlen.
3 puifenu " II. " "	20 " " 238 "
8 meitenu " II. " "	54 " " 341 "
13 puifenu " III. " "	36 " " 561 "
18 meitenu " III. " "	38 " " 519 "
19 elementar " III. " "	28 " " 550 "
6 ebr. puif. " "	8 " " 182 "
1 ebr. meit. fl.	2 " " 14 "

Kohpa 127 fkohtlas ar 293 fkohtotajeem un 136 fkohtotajam un 7494 fkohtlas-behrneem (starp teem 5089 puif.).

Widseme: A) Krohna, pilsetu un draudschu fkohtlas:

1 uniwersitete	ar 69 profesoreem un 818 studenteem.
1 weterinehr fkohtla	" 15 fkohtotajeem " 63 "
1 feldschern	" 7 " " 4 fkohtleneem.
7 gimnastijas	" 133 " " 2109 "
3 fkohtot. seminari	" 16 " " 170 "
1 realskoha	" 11 " " 245 "
1 pilseta-fkohtla	" 5 " " 132 "
9 kreisfkohtlas	" 60 " " 1242 "
38 puif. elementar fl.	" 83 " " 3050 "
2 meitenu gimnastijas	" 29 " " 498 "
27 meit. fl. I. u. II. schk.	" 137 " " 2138 "
2 elem. fl. abej. behrn.	" 6 " " 209 "
116 freew. laukfkoht.	" 116 " " 4542 "
1 ebr. dr. fkohtla	" 5 " " 133 "

B) Privatsfkohtlas:

1 gimnastija	ar 15 fkohtotajeem un 106 fkohtleneem.
5 meit. fl. I. schk.	" 78 " " 479 "
5 puif. fl. II. schk.	" 55 " " 324 "
15 meit. fl. II. schk.	" 167 " " 964 "
15 puif. fl. III. schk.	" 45 " " 565 "
25 meit. fl. III. schk.	" 59 " " 762 "
32 elem. fl. III. schk.	" 63 " " 982 "
1 techn. meit. fl.	" 1 " " 43 "

Kohpa 309 fkohtlas ar 893 fkohtotajeem, 282 fkohtotajam un 19,578 fkohtlas-behrneem (starp teem 13,209 puif.).

Skohlu leetas nesen awises peeminejahm par to Dahnu kungu Klauvon Kaks, kas ari muhtu pusi apzeemoja un laudihm pee sirds lika, weenu fen aismirstu leetu nemt kohpochana, prohti to, ka puifeni jau fkohtla tohp eemahziti daschada weikliba ar fawu rohku. Pee meitenehm, no kurahm deenas lai isnahk nama mahtes, jau fen par to gahda, ka winas ar daschadeem rohku-darbeem eepaststahs, bet puifeni nedabuhn wis tahdu labu meefigu mahzibu lihds, winu rohka netohp wis jau

no pat jaunības celohzita, lai pehzdeenās rahditu fawu weiklibu. Us mineta kunga uswedinaschanu Dahnu semē un ari jau daudš žitās walstis flohlu-waldibas ir fahkluschas par to gahdaht, ka schahdas darba-flohlas tohp sinatnibu-flohlai pee-weenotas. Waldischanas redsedamas to labumu, kas zaur tam atlez ne ween flohlas-behrneem, bet ari pat usauguscheem, kas labpraht nahf un lihds ar behrneem mahzahs, samanigu rohku eemantohf, fahf no fawas puses schahdahm eeriktehm fawu palihdsibu sneegt. Ari preeksch muhsu gubernahm ir tagad sabeedriba zehlfuses, kas grib scho mahjas-industriju pilsehtās un us lauķeem weizinaht; wina raudsihs drihsu mā fawu statutu apstiprinašchanu isgahdaht. Lai nu waretu wispirms flohlotajus dabuht, kas spehji flohlas behrneem atkal schahdu mahzibu tahfak eedoht, tad usluhdsja Klauson Rāhs k., lai winsch Tehrpātā dohtu weenu mahzibas-kursu pehz fawas metodes, us ko tad waretu wisi tahdi meldetees, kas grib tur schahdu mahzibu smeltees. Tapehz tad tagad flohlmesteri tohp usazinati, lai lihds 1. April meldejahs pee sekreteera kunga G. von Stryk (Haus der öconomischen Societät in Dorpat.) Dalibneeku skaitis ir nolikts us 30 flohlotajeem un 15 flohlotajahm; amatā stahwoscheem flohlotajeem, kas turp tiks no kirspehlehm nosuhtiti, buhs preekschrohka. Mahzibas-laihs buhs 6 nedelas; tur mahzihs flohlotajus: ar ehweil un sahgi apeetees, raiboht un poleereht, grohsus piht, birstes feet, falmu un needru pinumus un grahmatu eeseeschanu. Skohlotajās atkal mahzihs falmu, ihpāschi zepuru pihschanā, smalkās grohsu-darbās, grahmatu feeschanā un žitās smalkās seewischi darbās. Skohlas-nauda par katru ir 25 rubl. Klauson Rāhs mahzihs pa wahzihti, tapehz katram dalibneekam wajaga scho walodu prast. Kad to mahzibas-laihu usnems, par to isnahks turpmaht flaides pasinujums, tiklihds kā zeretais skaitis buhs peemeldejees.

Selgawas aprinka-komiteja no ew. Luteru palihdsibas-lahdes fawās 1877. gada-sinās ar pateizibu peemin, ka ari schini gruhtā kara-gadā schi aprinka tizibas-beedri nau bijuschi peekufuschi, mihlestibas-dahwanas pasneegt faweem brahleem preeksch winu garigahm wajadsihahm basnizu un fohlu leetās, tiklab tahlā Kreewu-semē, kā ari schepat. 1877. gada pee schihs komitejas bij eenahluschi 1820 rbl. 43 kap. Puse no tam peekrita Behterburgas galwas-komitejai. No tahs ohtras puses atwehleja preeksch Boneweschas dr. luteru mahzitaja ustura 300 rbl.; tai pee Luroges draudses peederofchai Neistates draudsitei preeksch basnizas uskohpschanas palihdsibu ar 250 rbl.; weenai schi aprinka mahzitaja atraiknei un winas maseem behrneem, kureem nau nekahdas palihdsibas no atraitnu un bahrinu fahehm, palihdsibu ar 200 rbl.; Luzinas draudsei, kas veeder pee Bologkas, atwehleja to aistleenejumu no 300 rbl. preeksch winu nodeguschas basnizas, masās dalās pa 6 gadi ismaksahf atpakal. Ari ar labu teefu dahwinatu garigu grahmatu komiteja spehja tizibas-beedrus dsikajā Kreewu-semē eepreezinaht. Tahdas dahwanas teem brahleem tahlumā bij lohfi dahrgas, jo tee nereti dsihwo tahlu no leelakeem pilsehteem un gruhti spehji pee latweeschu un wahzu grahmatahm peetapt. Tahs leelatahs dahwanas schai komitejai bij eesuhtijuschas: Meschotnes dr. 85 rbl., Sakahemuischas draudse 78 rbl.,

Jaunpils dr. 77 rbl., Meschamuischas dr. 57 r., Sezawas dr. 55 r., Sezawas un Salgales 50 r., Schuhstes 45 r. u. t. pr. S.

Wentspils Wahzu un Latweeschu draudse pehrn, 1877. gadā, ir dsimusch: 278 behrni; mirusch: 183 žilweki, eeswehtiti 166 jaunekli un 58 pahri laulati.

Keepajas Latweeschu draudses basnizā pehrn, 1877. g., ir dsimusch: 394 behrni; eeswehtiti: 160 jaunekli; laulati: 57 pahri; swehtu wakarinu bandijusch: 6782 žilweki un mirusch: 211. Starp scheem ar ahtru nahwi aigahjuschi 9. Noflihuschi 6; no mastā nokritis 1; damssudmalās nopluzis 1; pee Plewnas kaufchanā kritis 1. — Preeksch 100 gadeem (1777. gadā), kā basnizas rulli israhda, Keepajas Latweeschu draudse ir pawisam tik peedsimusch: 102 behrni; eeswehtiti tik 42 jaunekli, laulati: 23 pahri un miruschu bijis 99. G. J. S.

Preeksch tahs Behsis jaunzetamahs ohtras Widsemes laukgimnastijas, kā „Nig. Zeit.“ dsird, walsterahte esohf likusi jau us 1878. gadu ismaksahf 10 tuhst. rubl.

Widsemes landags nospreedis, fawu iswehletu Widsemes schuhkrahta kungu eesfatiht par iswehletu us wisu muhschu.

Italijā pehz walstis-likumeem neweenu behrnu nau brihw no fohlas atraut. No 8. lihds 10. gadam katram wajaga fohlu apmekleht; no 10. lihds 11. gadam ja-eet wehl tais tā fauktās wakara-fohlas. Bet ar schi likuma ispidischanu isg. 1877. gadā ir wehl deewsgan wahji gahjis. Isg. gadā starp teem 27 milioneem eesshwotaju bij pee 2¹/₂ miljoni behrnu fohlas-wezumā. Bet no scheem bij tik 1 miljons fohlas atrohdams; žiti palika mahjā un bes mahzibas. Ta waina pa datai esohf ari ta, ka daudš draudsehm truhst wehl fawu fohlas-namu un fohlotaju, žitur atkal fohlas ir tik masās un apspeestas, ka tur fohleni ahtrak behg nekā tohp peewilkti. Truhst ari fohlas-usraugu, tā ka likums gan runa no zeeta fohda par wegakeem un audsinatajeem, kas behrnus no fohlas atraus, bet tas paleek tik rumahs un ne wis isdarihts.

Par jauno **pahwestu Leo XIII.** raksta tā: Winsch fawu lihdschinigo muhschu ir darbā un nabadsibā un gauhsibā aiswa-dijis. Winsch ir no stipra auguma, faufs no meesas, ar dedsigahm azihm, wina balse ir spehziga un meera pilna. Kad winsch, par pahwestu iswehlehts, leelajā Behtera-basnizas ruhme pahr teem sapulzeteem laudihm sazija tohs swehtischanas wahdus: Et benedictio Dei omnipotentis Patris et Filii et Spiritus sancti descendat super vos et maneat semper, Amen. (Un Deewa ta wisuwalditaja Dehwa un ta Dehla un ta swehta Gara swehtiba lai nokahpj par jums un paleek arweenu, Amen), tad katris wahrdinsch bij lihds pat durwihm dsirdams. Sawu amatu usnehmis winsch fahf flauziht ahra no pahwesta pilihm eeweetuschahs netiklibas, tā ka wisi fulaini trihzeht trihz. Nostahsta daschadus stahstinus par winu, kas israhda, ka winsch mihl eet fawu zelu nebehdajoht, waj tas patihf waj ne. Par kamerlengo (pahwesta augsto kambarkungu) buhdams winsch to deenu pehz pahwesta Pius nahwes leek wirsstalmeisteri fawā preekschā aizinaht un jauta, žil sirgi wina sinā. Jautatais fahf stohmitees un atbild, ka ne-esohf fahkaltijis. „Ne-esat fahkaltijusch un gribat tomehr wirsstalmeisters fauktees? Gita fahkajteet tohs tuhda un fuhteet man to

finu. Tee sirgi lai paleef, bet Juhs warat eet." Kad kardinalis Veltfchi bij patlaban par pahwestu issaukts un sapulzes sekretēris winam pasneeda balto pahwesta zepuriti, tad winfch to fanehma un nolika sawu pascha lihdsfchinigo sarkano miziti pee malas. Ugrat mehdsā tee iswehletee sawā preekā ari zitus eepreezināht un sawu kardinala zepuriti sekretēeram galwā usmauzohht to par kardinali eezelt. Kā Leos XIII. tahs daschadas stihdes leetas, kahdās nelaiķa pahwests ar laizigahm waldibahm bij kritiis, wadihs, wehl nau noredsams, waj ar zeeitibu pastahwedams nelaiķa pahwesta pehdās jeb ar gudribu raudsidams atkal faderibā tapt ari ar laizigeem waldineekeem.

Par Latw. bihbeles emendazijas darbu (1866—1877.)

(Turpinajums.)

Wisi bihbeles draugi bij pilnam pahleezinati, ka lihdsfchinigam rakstam bij daudsejadi truhlumi. Kauschu waloda nebij wairs tapati, kahda preekfch 200 gadeem, waloda bij nu dauds dšlaks isdibinata; ari eekfch pascha gruntbraksta ispraschanas bij labi fohli us preekfchu sperti. Tomehr wisu to leetu apfwerohht bij jaspreekfch, ka wisu bihbeles rakstu nemt no jauna pahrzelt, nebij wajadsiģs un gan ari nederiģs, bet tam darbam buhs buht prahtigai pahrskaidroschanai pee ta pascha lihdsfchiniga pahrzehluma.

Bet kā nu to darbu lai isdara, jeb labaki fakoht, kas ihsti to darbu lai isdara? Gudroja, waj newaretu to darbu tā west, ka wairak strahdneeku no laba prahta pee ta stahstu klahht, jo preekfch weena tas darba-gabals bij par leelu; ari to affina, ka wajjaga strahdneeku, kam neween deewabijģs garš, bet ari weegla rohka us fchahdu pahrlabofchanas darbu, kas ir dšlki bihbeles isprateji un tāpat atkal ari prateji pee Latw. walodas, kas nau stuhrgalwi, kas ir tšchakli strahdneeki un beidsohht, kam ir ta wajjadsiģa wata us fchahdu darbu. Prahwests Döbners Widsemē 1866. gadā raudsiģa isdibinaht, waj ne-atrastohs tahdi labprahtigi strahdneeki, kas pehz tahm norunatahm punktehm stahstu pee ta pahrlabofchanas darba, un kad tas buhtu gataws, tad gribeja to gala-rewisioni waj nu zaur kahdu komisioni jeb zaur weenu ihpaschi preekfch tam isredsetu wiħru isdariht. Bet kaut gan pehz punktehm weegli bij nosakams, ka pee pahrskaidroschanas un pahrgrohfsfchanahm buhs til un til tahlu eet, tomehr ikweens, kas til bij fahziis drufzin ar scho darbu darbotees, peeredseja, zil gruhiti bij eekfch tahm no-fpreekstahm rohbeschahm palikt. Wisi gribeja mas jo mas pahrgrohfsiht un tomehr katrs pee saweem mehginajumeem nomanija, ka bij jau par tahlu gahjiis. Un kā tur nu daudsu darbus galā atkal lai saweenotu? Tā tad tas nahzahs, ka bihbelu komitejas sawā starpā saweenojahs us fchahdu padohmu: 1) jaunās stereotip-plahtes nau ahtrak taisfamas, pirms bihbeles raksts ir emendeerehts; 2) scho gruhitu darbu war til weens ween west un ne dauds galwas. No Kursemes bihbelu komitejas pufes isteiza fchahdas dohmas Kursemes zeen. wiħze-gubernators von Heyking 12. Merz 1866. g. un tahdaspat ari no Widsemes bihbel. komitejas pufes tais rakstās, ko schini leetā pee Kursemes un Widsemes generalsuperdenteem rakstija. Abas bihbelu - beedribas weenprahtigi bij wifu sawu

zeribu likufchās us Bielenstein mahzitaju, kas us augstflohlahm ne til ween Deewa wahrdās bij mahzihts, bet bij ari ar filologijas sinatnibahm dšlki darbojees, kas zaur saweem raksteem, sawahm Latw. walodas grahmatahm un gramatikahm jau pee wifas Latw. tautas bij to zeenu panahziis, ka winu eefkatija par meisteri un dšlako prateju schini leetā, ko ari dehl tam jau Latweefchu draugu beedriba 1864. gadā bij par sawu presidentu eezehlasti un kam turklast tee amata darbi wina neieelā Jaun-Auzes-Kerklinas draudse wairak kā kahdam zitam waku atlahwu preekfch fchahdeem darbeem.

(Uf preekfchu wehl.)

Gohda wainagē.

ko

us nahwes-meeģā aismigufcha Birfchu-muišchās lestera, ehrgelneeta un Latw. dseefmu fazeretaja Unš Lieventhal fapa no Latweefchu pufes nolika **G. F. Schönbergis.**

Kā Deewa kalps Tu Deewam dseedaji
Gefsch Wina pagalmes it swehtdeenās, —
Un ehrgeles ar jautrib' spehleji,
Ka fkanu wifni wifnās lihgojahs. *)

Uf augfchu draudses garu pazilaji,
Uf swehtu preeku sirdis weizinaji!
Tu tautas wiħrs, Tu tautai dseedaji
Gefsch dseijas leijahm, flaitteem pakalneem;
Ar selta stihgahm kohkles kohkleji,
Kā dseefmas pluhda kā is awofcheem!

Tahs — jaunib' mihlestibā faldinaja
Un wezohs — paklausotees — vreezinaja!
Nu nahwes-engels kohkles panehma
Iz rohkahm Tew un — Tewi aifweda.
Deewš weetu paradihse nolehma,

Kur eng'lu kohri dseefmas flandina,
Tur klaufttees jo daitas dseefmas dseedam
Un isredsetus swehtā preekā deijam!
Gan fchliħrees Tu, taf dseefmas dšlhwofsi,
Kamehr fkan Latwju dseefmas Latwija!
Par kreetneem raksteem gohdu mantoji,
Tew Latwji turehs dahrgā peeminā! —

Scho wainagu us Lawu kapu leeku,
Un Latweefchi Tew wehle debes preeku!!

Jelgawas latw. pilfchta draudse:

no 25. Februar lihds 11. Merz.

Dsimufchi: Emilie Catharina Grofs; Emilie Louise Sophie un Carl Friedrich Julius Dinse; Natalie Charlotte Matufchewicz; Catharina Anna Kladdin; Natalie Wilhelmine Grigorjew; Emilie Louise Friederica Strick; Henriette Dorothea Awotir; Hans Wilhelm Brittap; Frits Strafdin.

Uffaukti: aftaw. fald. Breiz Belnam jeb Bergmann (atr.) ar Lawifsi Baldoneek jeb Gichmann; jehispuifis Jacob Kaleijs ar Anne Kauji; bilet. Maftrin Pelud ar Trihni Udrik; dšlšjela waltneeks Janis Wahr (atr.) ar Trihni Stantewig.

Miruschi: strahdn. feewa Ilse Bergmann 4 g. w.; kufschera feewa Dorothea Dsholin 36 g. w.; Marie Caroline Strauchman 11 mehn. w.; strahdn. Carl Steimart 45 g. w.; atšchirta fald. feewa Lihse Freymann 42 g. w.; atr. Trihne Kohnē dšim. Behrsin 63 g. w.; meita Dohre Jacobsohn 50 g. w.; atr. Lawifhe Stahrke 74 g. w.; meita Lotte Keitup 34 g. w.; strahdn. Indrik Weiland 38 g. w. R. S—3.

*) Relatīfs ir pilnūs 52 gadūs Deewa Kunga namā dseedajis un ehrgelējis.

M i s i o n e s l a p a.

XII. Wafar-Afrika.

(Beigums.)

Dahw. ds. 68, 32. Mohru-seme steigsees sawas roh-
kas isstept us Deewu.

Afrika no wehrgu-juhrmalas us widu pret leelo Niger-upi ir Neegeru walsts ar wahrdu, Zoruba, un tai seme pilsehts Dschogun. Tam pawafara 1821. g. gahsahs wirsu cenaidneeki, kas minu eededsinaja un wisus eedshwotajus aplawe waj noweda. Stary teem bija 12 gadus wezs puisens Adschai; wina tehws bija nokauts, mahte ar wiseem ziteem behrneem nowesti. Pats winsch gahja zaur andelmanu rohkahm, kamehr pee juhrmalas ar ziteem 187 melneem Portugischs kugi eekrauti un us Ameriku tapa nodsihts. Bet diwi Angleschu kugi fahetra wehrgu-kugi un ispestija tohs zeekunneekus. Tee nu gaidija katru briedi sawu stundinu, jo laupitaji teem bij eerunajuschi, ka Angleschi ar minu asinim sawus mundeerinus farkanus sehrwejoht un ar minu gatū barojotees; leelgabalu lohdes tee tureja par neegeru galwahm, un schahwetu gatū par neegeru gatū. Bet ahtri tee manija, ka pateesi tee esohht swabadi; wisi tapa us Afriku atpafal dsihti un Siera-Leone pee malas laisti. Adschai tapa usnemtis no weena kristiga skohlmeistera, ar wahrdu Krowther (Krauser), tas winam mahzija lasiht un pasludinaja no Deewa zilweku-mihlestibas eefsch Kristus. Pehz pusgada Adschai warea lasiht jaunā deribu un lihahs kristitees; kristiba winsch peenehma to wahrdu Samuels un no sawa gariga tehwa to pawahrdu Krowther. Nu winsch tapa usnemtis seminarija, kas jaunus neegerus sagatawoja par skohlmeistereem. Pehz 20 gadeem misionari, atsinuschi tahs leelas dahwanas, to Deews winam dewis, to noraidija us Londoni, kur winsch pehz 10 gadeem tape eefwehtihstis par mahzitaju; 1844. g. winsch tapa eewests par mahzitaju Britaanē, neegeru draudse. Bet Krausers gribeja aridsan palikt par misionari un saweem tautescheem to pestishanu sludinahht. Zorubas semes widu ir leels pilsehts no 100,000 eedshwotajem, kas te wisi sanahkuschi no 130 isposhtiteem pilsehteem. Us turen Krausers tape suhtihstis, bet ilgi winam bij jagaida, kamehr winam tapa atwehlehts misiones darbu te eefahht. 1847. gada pilsehta wezakee minu laipnigi usnehma un apsohtijahs behrnus suhtihst mahziba; pehz weena gada jau bij 150 pilsehtneeki, kas Deewa wahrdus bij peenehmusch, 40 jau fataisijahs us kristibu; minu starpā aridsan Krausera weza mahte. Ta bij sawadus liktenus peedshwojusti, heidsiht no wehrgu-kahrtas walā tapusi un atkal mahjās pah-nahkusi; kad nu dabuja dsirdeht, ka winas dehls Adschai, no kura 25 gadus atpafat bij schkirta, dshwo un esohht Abeokuta, tad wina ka Zehlahs issauzahs: mans dehls dshwo, es eefchu un minu apraudsichu, pirms nekā es mirstu. Ta bij prekla deenina, kad tee abi fatilahs un jo preeziga stundina, kad ta weza mahte lihds ar behrneem un behrnu behrneem no sawa dehla rohkahm dabuja to sw. kristibu. — Gan zehlahs ari stary teem laudihm tahdi, kas lohti Deewa kalpus eenihdeja un mekleja winus isdsiht; bet weens wezs wezakais fazija: „tee

misionari paliks, bet ja juhs gribeet, tad juhs wareet aiseet; bet ja juhs gribat palikt, tad fargjatees, ka juhs taisno wihru ne aprunajeet.“

Pehz 9 gadeem 1854. g. Krausers tapa aizinahts us zitu druwu. Schai gada Anglijas waldiba issuhtija dampfkugi, kas brauzā pa leelo Niger-upi tahs semes apluhohht un ar teem eedshwotajem eepasihtees; Krauseru panehma lihds par tullku un mahzitaju. Kur winsch gahja pee malas, tur winsch farunajahs ar teem laudihm, un tee wifur bij labprahhtigi usnemt mahzitaju. 1857. g. pahrbrauzis mahjās winsch no Sieras-Leones dereja sawā wihna-kalnā pulzianu kristitu neegeru, kas ar mihlu prahhtu gribeja nahht un sawā dsimtenē apmehtees, teem brahleem to preezas mahzibu sludinahht. Pirmo stazioni Krausers eezehla 60 juhdses no tahs weetas, kur Nigers eekriht juhra, Drikschā, ohtru 70 juhdses wairak us augschu, Gbe-gbe. Krausers brauzā tahlakti, tas kugis usfkehja us krahtu un tapa fadausihstis; zauru gadu winam bij jagut us weetas, kamehr zits kugis atnahjis winu wareja west tahlakti. Atkal pehz pahri gadeem winsch eezehla trescho stazioni, Akasa, tai weetā, kur lihds schim laudis paschā tirgus-plazi bij sawus cenaidneekus nokawusch, un iswahrijusch, un apehdusch, tur tagad melni misionari sludinaja Kristus wahrdu. 1864. g. Krausers us Angliju brauzis tapa ezelts jaunā gohdā: erzbiskaps no Kenterburi minu eefwehtija par biskapu par wifahm neegeru draudselm pee Niger-upes. Ziti gan bihjahs, ka nu Krausers sawā jaunā gohdā pazelsees un atstahs to pasemibu, bet winsch palika pasemigs kā bijis un dewa Deewam to gohdu. Pahrmahjis Siera-Leone winsch tohs jaunektus usskubinaja, lai duhschigi puhletohs palikt par ihsteneem Kristus kara-wihreem, kas puhledamees ne-apnihst, kamehr tas kungs teem dohd dufeschanu deenas swehtā wakarā. Pee Nigera grihwas Krausers wehl us-taisija zetorto stazioni klahht pee peeru-nama, kur tee laudis tohs fakertohs cenaidneekus nokawa, wahrija un zepa. Gan tam darbam bij ja-eet zaur wifadahm behdahm: tee cenaidneeki nahja un isposhtija tohs misiones namus, wehrgi, kas gribeja to mahzibu peenemt, tapa aisdshiti prohjam un aridsan pee teem jauneem tizigeem iszehlahs wezas meefas kahribas, kas karo pret to garu. Pats Krausers weenreis krita cenaidneeku rohtās, un gruhiti ween wareja sawu dshiwibu isglahht. Bet tomehr tas darbs eet us preekschu. Weena stazione zekahs pehz ohtras, zaur sw. kristibu il deenas draudsei peedšime jauni lohzeeki; lāhs pulzinhch no kristiteem turahs pee Deewa galda un Deewa wahrdem, jo leels behrnu pulks mahzahs skohlās, tā ka war zereht, ka tas darbs ne-ees atpafat, bet tam wahrdam durwis atwehrfees us Afrikas widu. Un kas ir tee wihri, kas tahdu darbu dsen us preekschu? Ne baltee laudis, paschi melnee neegeri. Gan Angleschu misiones draugi teem rohkās stiprina ar sawahm dahwanahm un padohmeem, bet tee darbineeki, kas to darbu pastrahda, ir wisi melni neegeri, un tam darbam par wadoni ir neegeru biskaps Krausers, wisi wina darba beedri: mahzitaji, palihgi un skohlmeistari, ir melni neegeri, jo Giroipeeschi tai newefeligā gaisā newar dshwoht. Nigera-misione zaurzaurim ir neegeru-misione; azihm redsoht ta papeekschsludinashana warak un wairak peepildahs: Mohru-seme steigsees isstept sawas rohtas us Deewu.

Latw. Awischu apgahdatajā: J. W. Sakranowicz.

No zensures atwehlehts. Rihgā, 13. Merz 1878.

Drutahts pee J. W. Steffenhagen un dehla.